

PATVIRTINTA

Senato komisijos 2009 m. rugsėjo 17 d. posėdyje

Protokolo Nr. SK-2009-10

PAPILDYTA (Tvarkos 31 punktą)

Senato komisijos 2010 m. gegužės 13 d. posėdyje

Protokolo Nr. SK-2010-9

PAKEISTA (Tvarkos 17, 18 punktai) ir PAPILDYTA (Tvarkos 29, 32 punktai)

Senato komisijos 2011 m. kovo 31 d. posėdyje

Protokolas Nr. SK-2011-6

ĮMOKŲ UŽ STUDIJAS VILNIAUS UNIVERSITETE MOKĖJIMO, GRAŽINIMO IR IŠIEŠKOJIMO TVARKA

I. Bendrosios nuostatos

1. Studijų įmokų už studijas Vilniaus universitete mokėjimo, gražinimo ir išieškojimo tvarka (toliau - *Tvarka*) nustato studentų mokamų įmokų, tiesiogiai susijusių su studijų programos įgyvendinimu, įmokų už pakartotinai suteiktas studijų paslaugas bei įmokų, tiesiogiai nesusijusių su studijų programos įgyvendinimu, dydį, mokėjimo, gražinimo, išieškojimo sąlygas, bendruosius principus bei procedūras.
2. *Tvarka* parengta vadovaujantis LR Mokslo ir studijų įstatymu, Vyriausybės nutarimais, Švietimo ir mokslo ministerijos teisės aktais, reglamentuojančiais aukštųjų mokyklų finansavimą, Vilniaus universiteto Senato komisijos nutarimais bei kitais Universiteto norminiais aktais.
3. Pagrindinės *Tvarkos* sąvokos:
  - 3.1. **studijų kaina** - universiteto nustatyta ir patvirtinta studijų atitinkamoje studijų programoje kaina vieneriems studijų metams, vadovaujantis LR Vyriausybės nustatyta normine studijų kaina (studijų kaina skirta 40 kreditų, nepriklausomai nuo studijų programoje numatytų studijuojamų dalykų kreditų skaičiaus atitinkamais studijų metais);
  - 3.2. **studijų kaina semestrai** – metinės studijų kainos dalis, apskaičiuota už vieną studijų semestrą;
  - 3.3. **skolininkas** – studentas (laisvasis klausytojas), nevykdantis priimtų finansinių įsipareigojimų;
  - 3.4. **studijų įmoka** – studijų kainos ir/arba kitų su studijomis susijusių mokesčių (už dalyką (modulį), pakartotinai suteiktas ar papildomas paslaugas) mokėjimas;
  - 3.5. **studijų įmokos gražinimas** – sumokėtos studijų įmokos dalies gražinimas studentui (laisvajam klausytojui) šios tvarkos nustatytais atvejais;

- 3.6. **studijų įmokų išieškojimas** –studento (laisvojo klausytojo) nesumokėtos privalomosios studijų įmokos priverstinis išreikalavimas;
- 3.7. **valstybės finansuojama vieta** – studijų vieta, kurios studijų kaina apmokama valstybės biudžeto lėšomis;
- 3.8. **valstybės nefinansuojama vieta** – studijų vieta, kurios studijų kaina apmokama studijuojančiojo lėšomis.

II. Studijų įmokos

4. Studijų įmokos gali būti šios:
  - 4.1. studijų įmoka, atitinkanti **metinę** studijų kainą – įmoka lygi metinei studijų kainai, kurią moka valstybės nefinansuojamoje vietoje studijuojantis studentas;
  - 4.2. įmoka **už dalyką (modulį)** - studijų kaina, proporcinga dalyko (modulio) apimčiai (kreditų skaičiui), kurią moka studentas (laisvasis klausytojas) už pasirinktus studijų dalykus ar asmuo, studijuojantis pagal neformaliojo švietimo programą;
  - 4.3. **dalinė** studijų **įmoka** - studento mokama studijų kainos dalis, nedengiama iš valstybės biudžeto ir lygi Vyriausybės nustatytos bazinės socialinės išmokos (BSI) 4 dydžiams. Taikoma asmenims priimtiems į universitetą iki 2009 m, o taip pat studentams, atnaujinusiems studijas ir patekusiems į srautą priimtą iki 2009 m.;
  - 4.4. įmoka už studijų programos **dalykų kartojimą** - egzaminų, įskaitų perlaikymo, dalyko pakartotinio mokslo tiriamojo, kursinio darbo gynimo ir kt. mokesčiai;
  - 4.5. įmoka už studijų programos **dalykų perlaikymą** – laisvojo klausytojo egzaminų, įskaitų perlaikymo mokesčiai;
  - 4.6. įmoka už papildomas **paslaugas, tiesiogiai nesusijusias** su studijų programos įgyvendinimu - dokumentų dublikatų, archyvo pažymų išdavimo ir kt. mokesčiai;
  - 4.7. **stojamoji** studijų įmoka – mokestis mokamas pateikiant prašymus dalyvauti konkurse stojimui į Lietuvos aukštąsias mokyklas.
5. Metinė studijų kaina bei kitų su studijomis susijusių mokesčių dydis fiksuojamas su studentu (laisvuju klausytoju) pasirašomoje sutartyje ar kitame studentui (laisvajam klausytojui) privalomame dokumente.
6. Įmoka už dalyką (modulį) ir/ar dalyko kartojimą yra lygi 1/40 studijų programos metinės studijų kainos dalį padauginus iš dalyko kreditų skaičiaus.
7. Įmoka už egzamino perlaikymą lygi: pagrindinių studijų pakopos dalyko – 1,20 BSI, antrosios studijų pakopos – 1,80 BSI; įskaitos: pagrindinių studijų pakopos – 0,96 BSI, antrosios studijų pakopos – 1,44 BSI.

8. Asmenų, studijuojančių pagal neformaliojo švietimo programas, studijų kaina apskaičiuojama vadovaujantis „Vilniaus universiteto neformaliojo švietimo kvalifikacijos tobulinimo kursų kainų apskaičiavimo metodika“.
9. Papildomų paslaugų teikimą ir įmokas už jas reglamentuoja „Papildomų pažymų apie studijas išdavimo ir paslaugų teikimo tvarka“, „Diplomų, diplomų priedų ir diplomų priedėlių dublikatų išdavimo tvarka“ ir kiti Universiteto teisės aktai.
10. Universitetas, atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos teisės aktais pakeistą bazinės socialinės išmokos dydį (BSI), bazinę mėnesinę algą arba bendrąjį Lietuvos vartojimo kainų indeksą ar Lietuvos Respublikos Statistikos departamento skelbiamą jo ekvivalentą, gali vienašališkai indeksuoti mokesčių už studijas ir kitus su studijomis susijusius mokesčius, juos proporcingai perskaičiuodamas, vadovaudamasis Universiteto nustatyta tvarka, ir paskelbdamas apie tai Universiteto tinklapyje likus ne mažiau kaip 30 dienų iki numatomos pakeistų mokesčių įsigaliojimo dienos.
11. Studijų kaina ar kiti su studijomis susijusių įmokų dydžiai gali būti keičiami Senato komisijos sprendimu.

III. Studijų įmokų mokėjimas

12. Studento, įstojusio į valstybės finansuojamą studijų vietą, studijų kaina už pirmuosius du studijų metus, o išėstinių studijų atveju – pusę studijų programos, yra kompensuojama valstybės biudžeto lėšomis ir toks studentas nemoka jokių tiesiogiai su studijų programos įgyvendinimu susijusių įmokų išskyrus atvejus, numatytus Lietuvos Respublikos Mokslo ir studijų įstatymo 72 straipsnio 2 dalyje .
13. Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka valstybės finansuojamoje vietoje studijuojantis studentas po pirmųjų dviejų studijų metų, o išėstinių studijų atveju – pabaigęs pusę studijų programos, netenka valstybės finansavimo studijoms, jeigu atitinkamo laikotarpio jo studijų rezultatų vidurkis yra daugiau kaip 20 procentinių punktų mažesnis negu universiteto atitinkamos studijų programos ir formos to paties kurso studijuojančiųjų atitinkamo laikotarpio studijų rezultatų vidurkis.
14. Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka studentai, netekę valstybės finansavimo už studijas, už likusias studijas moka studijų kainą, kokia buvo patvirtinta stojimo į Universitetą metais.
15. Visą studijų kainą moka:
  - 15.1. studentai, studijuojantys valstybės nefinansuojamoje studijų vietoje;

- 15.2. studentai, pakartotinai studijuojantys pagal tos pačios arba žemesnės pakopos studijų programą, jeigu daugiau kaip pusę tos studijų programos kreditų igijo valstybės biudžeto lėšomis;
  - 15.3. studentai, vienu metu studijuojantys pagal dvi ar daugiau tos pačios pakopos laipsni suteikiančias studijų programas arba pagal laipsnio nesuteikiančias studijų programas, jeigu jų studijos pagal bent vieną iš šių studijų programų finansuojamos valstybės biudžeto lėšomis (jie moka už antrąją ir kitas studijų programas);
  - 15.4. užsieniečiai, išskyrus išėivijos ir lietuvių kilmės užsieniečių vaikus, vaikaičius, provaikaičius, taip pat Europos Sąjungos valstybių narių ir kitų Europos ekonominės erdvės valstybių piliečiai, jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys ar kiti teisės aktai nenustato kitaip.
16. Studentai, priimtieji į pirmosios ir antrosios pakopos pirmo kurso valstybės nefinansuojamas studijų vietas, metinę studijų kainą už pirmąjį semestrą (t.y. pusę metinės studijų kainos) sumoka per 5 darbo dienas po studijų sutarties pasirašymo dienos.
  17. Studentai, studijuojantys antro ir aukštesnių semestrų valstybės nefinansuojamose studijų vietose, studijų sutartyje nustatytą metinę studijų kainą moka už kiekvieną semestrą (t. y. pusę metinės studijų kainos) atskirai iki einamojo semestro pirmojo mėnesio pabaigos.
  18. Studentai, pasirinkę iššestinę studijų formą, ir klausytojai kiekvieną semestrą moka studijų kainą, lygią pasirinktų semestro studijuojamų dalykų kreditų kainai, iki einamojo semestro pirmojo mėnesio pabaigos.
  19. Įmoka už studijų programos dalykų kartojimą sumokama ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo semestro, kuriame dėstomas norimas kartoti dalykas, pradžios.
  20. Įmoka už dalyko perlaikymą laisvojo klausytojo sumokama per 3 darbo dienas nuo leidimo atlikti perlaikymą gavimo, bet ne vėliau kaip prieš 3 darbo dienas iki perlaikymo datos.
  21. Studijų kainą arba jos dalį už valstybės nefinansuojamoje studijų vietoje studijuojantį studentą gali apmokėti studijuojančiojo darbdaviai, kiti fiziniai ar juridiniai asmenys. Tokiam apmokėjimui specialus susitarimas tarp Universiteto ir apmokančio kito asmens nėra reikalingas. Kai studijų kainą už studentą sumoka kitas fizinis ar juridinis asmuo, mokėjimo pavedime jis turi nurodyti studento vardą, pavardę ir asmens kodą.
  22. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka ir dydžiu daliai studijų kainą mokančių studentų gali būti kompensuojama studijų kaina arba kainos dalis, ne didesnė kaip norminė studijų kaina. Po pirmųjų dvejų studijų metų (iššestinių studijų atveju – baigus pusę studijų programos) gali būti kompensuojama per atitinkamą laikotarpį sumokėta kaina. Baigus studijas, gali būti kompensuojama nuo trečiųjų studijų metų iki pirmosios pakopos ar vientisųjų studijų programos pabaigos (iššestinių studijų atveju – už antrąją pusę studijų programos) sumokėta kaina.

Geriausiai studijų programą arba jos dalį studijavusių studentų, kuriems kompensuojama studijų kaina, eilė pagal studijų kryptis sudaroma vadovaujantis Universiteto nustatyta tvarka.

IV. Studentų, įstojusių į Universitetą iki 2009 m., dalinės studijų įmokos mokėjimas

23. Studentai, įstoję į Universitetą iki 2009 metų, kurių studijos visiškai arba iš dalies apmokamos valstybės biudžeto lėšomis ir kurių atitinkamo semestro dalykų įvertinimo svertinis vidurkis yra mažesnis nei 8 balai (t. y. 7,99 ir mažiau), taip pat studentai, dėl nepateisinamos priežasties nelaike sesijos, bei studentai, kurie, pasibaigus Studijų nuostatų 5.2.1.1. punkte nustatytam egzaminų sesijos laikui, turi bent vieną akademinę skolą, nėra laikomi gerai besimokančiais ir privalo sumokėti 520 litų (4 BSI) dalinę studijų įmoką per 5 darbo dienas nuo sesijos rezultatų paskelbimo dienos.
24. Studentai, kuriems egzaminų sesijos laikas Studijų nuostatų 5.5.4. punkte nustatyta tvarka ir terminais buvo pratęstas ir kurie pratęstos egzaminų sesijos laikui pasibaigus neatitinka gerai besimokančio studento kriterijų, privalo sumokėti dalinę studijų įmoką per 5 darbo dienas nuo pratęstos sesijos rezultatų paskelbimo dienos.
25. Studentai, grįžę iš dalinių studijų užsienyje, privalo sumokėti dalinę studijų įmoką per 5 darbo dienas nuo Rektorius įsakymu nustatyto buvimo užsienyje laiko pabaigos, jeigu pagal paskutinės sesijos, išlaikytos Universitete, rezultatus jie neatitiko gerai besimokančio studento kriterijų.
26. Studentai, grįžę iš akademinė atostogų (arba po studijų sustabdymo), privalo sumokėti dalinę studijų įmoką, jeigu jie nėra mokėję už paskutinio studijuoto semestro studijas ir pagal paskutinės išlaikytos egzaminų sesijos rezultatus Vilniaus universitete neatitinka gerai besimokančio studento kriterijų, per 5 darbo dienas nuo einamojo semestro pradžios.
27. Paskutiniojo semestro studentai, išlaikę sesiją ir (ar) apsigynę baigiamąjį darbą/išlaikę baigiamuosius egzaminus ir neatitinkantys gerai besimokančio studento kriterijų, privalo sumokėti dalinę studijų įmoką ne vėliau kaip per penkias darbo dienas po baigiamojo darbo ar (ir) baigiamųjų egzaminų įvertinimų paskelbimo, bet ne vėliau kaip likus dviem darbo dienoms iki diplomų įteikimo dienos.
28. Paskutiniojo semestro studentai, neišlaikę paskutinės sesijos ir (ar) neapsigynę baigiamojo darbo/neišlaikę baigiamųjų egzaminų privalo sumokėti 520 litų (4 BSI) dalinę studijų įmoką ne vėliau kaip iki einamųjų metų liepos 21 d.

V. Studijų įmokų atidėjimas, sumažinimas ir leidimas mokėti dalimis

29. Studijų įmoką sumokėti dalimis, atidėti studijų įmokos mokėjimą ar sumažinti studijų kainą gali leisti fakulteto dekanas (padalinio vadovas), jo nesant – jį pavaduojantis prodekanas įsakymu. Įsakymas turi būti įtrauktas į studento įmokų duomenų bazę..

30. Studijų įmoką gali būti leista mokėti ne daugiau nei trimis dalimis. Pirmoji studijų įmokos dalis neturi būti mažesnė nei 50 procentų mokėtinos sumos ir turi būti sumokama ne vėliau nei iki einamojo semestro pirmojo studijų mėnesio paskutinės dienos.
31. Atidėjus arba leidus studijų įmoką mokėti dalimis, studentas (laisvasis klausytojas) privalo visiškai atsiskaityti su Universitetu iki: rudens semestre – gruodžio 1 d., pavasario semestre – gegužės 1 d. Išimtiniais atvejais, atsižvelgus į itin sunkią ekonominę studento padėtį (pagal studento pateiktus duomenis), suteikti atitinkamo kamieninio akademinio padalinio vadovui teisę atidėti įmokos už studijas mokėjimo terminą iki 180 kalendorių dienų skaičiuojant nuo galutinės semestru taikomos termino datos.
32. Studijų kaina gali būti sumažinama šiais atvejais:
- 32.1. Vilniaus universiteto darbuotojui ar jo šeimos nariui (sutuoktiniui ir vaikui arba įvaikiui), savo lėšomis studijuojančiam Vilniaus universitete. Prašymai dėl metinės studijų kainos sumažinimo kartu su tiesioginio darbuotojo vadovo teikimu pateikiami akademinio kamieninio padalinio, kuriame studijuoja pareiškėjas, vadovo vardu, neatsižvelgiant į tai, kuriame Vilniaus universiteto padalinyje darbuotojas dirba. Atsižvelgiant į darbuotojo (ar jo šeimos nario), dirbančio Vilniaus universitete, darbo stažą, studijų kaina gali būti sumažinta ne mažiau nei 30 % ir ne daugiau nei 90 %.
- 32.2. Kai studentas studijuoja mažiau kreditų, nei numatyta studijų plane. Studijų kaina sumažinama proporcingai anksčiau studijuotų ir einamajame semestre įskaitytų kreditų skaičiui.
- 32.3. Kitais kamieninio padalinio tarybos nustatytais atvejais.

VI. Studijų įmokų grąžinimas

33. Per klaidą į Vilniaus universiteto sąskaitą sumokėta stojamoji studijų įmoka arba jos dalis grąžinama stojančiojo prašymu, atskaitant 4% grąžinamos sumos, bet ne mažiau kaip 2,00 Lt.
34. Prašymus dėl stojamosios studijų įmokos grąžinimo galima pateikti iki einamųjų metų rugsėjo 30 d. Universiteto Studijų direkcijai.
35. Jei studentas (laisvasis klausytojas) nutraukia studijų sutartį, sumokėtos studijų įmokos, atitinkančios metinę studijų kainą (studijuojamų dalykų (modulių) kainą), grąžinamos tokia tvarka:
- 35.1. nutraukus sutartį iki liepos 31 d. – grąžinama 90 % studijų kainos už semestrą (dalykų (modulių) kainos);
- 35.2. nutraukus sutartį nuo rugpjūčio 1 d. iki rugpjūčio 31 d. – grąžinama 85 % studijų kainos už semestrą (dalykų (modulių) kainos);
- 35.3. nutraukus sutartį nuo rugsėjo 1 d. iki rugsėjo 30 d. (atitinkamai pavasario semestre nuo vasario 4 d. iki vasario 28 d.) – grąžinama suma, lygi 4/5 semestro (dalykų (modulių)) kainos.

- 35.4. nutraukus sutartį nuo spalio 1 d. iki spalio 31 d. (atitinkamai pavasario semestre nuo kovo 1 d. iki kovo 31 d.) – gražinama suma, lygi 3/5 studijų kainos už semestrą (dalykų (modulių) kainos);
- 35.5. nutraukus sutartį po lapkričio 1 d. (atitinkamai pavasario semestre po balandžio 1 d.), įmoka negražinama.
36. Prašymas dėl studijų įmokos ar jos dalies gražinimo pateikiamas fakultetui (padaliniui), vykdančiam studijų programą, kurioje asmuo studijuoja. Fakulteto dekanas vizuoja prašymą ir prašymas pateikiamas Universiteto Finansų ir ekonomikos direkcijai, kuri atlieka įmokų gražinimą.

VII. Studijų įmokų išieškojimas

37. Įmokų (įmokų dalių) už studijas Vilniaus universitete išieškojimas vykdomas laikantis šios *Tvarkos*, studijų sutarčių, kitų Universiteto priimtų teisės aktų, reglamentuojančių įmokų mokėjimą ir terminus, bei Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nuostatų.
38. Įmokų (įmokų dalies) už studijas išieškojimas atliekamas šiais atvejais:
- 38.1. kai studentas pašalinamas iš Universiteto dėl nepažangumo;
- 38.2. kai studentas (laisvasis klausytojas) pašalinamas iš Universiteto dėl finansinių įsipareigojimų nevykdymo;
- 38.3. studentui (laisvajam klausytojui) išstojus iš Universiteto (nutraukus studijų sutartį).
39. Išieškomų įmokų (įmokų dalies) dydis nustatomas laikantis šių taisyklių:
- 39.1. jei studentas (laisvasis klausytojas) nesumoka įmokos (įmokos dalies) už semestrą ir yra pašalinamas arba išstoja iš Universiteto to semestro eigoje, skolos dydis apskaičiuojamas remiantis šios tvarkos 35 punkte nurodytomis nuostatomis:
- 39.1.1. jei studentas nesumoka atitinkamos įmokos (įmokos dalies) iki liepos 31 d. – išieškoma 10 % semestro studijų kainos;
- 39.1.2. jei studentas nesumoka atitinkamos įmokos (įmokos dalies) nuo rugpjūčio 1 d. iki rugpjūčio 31 d. – išieškoma 15 % semestro studijų kainos;
- 39.1.3. jei studentas nesumoka atitinkamos įmokos (įmokos dalies) nuo rugsėjo 1 d. iki rugsėjo 30 d. (atitinkamai pavasario semestre nuo vasario 4 iki vasario 28 d.) – išieškoma 1/5 semestro studijų kainos;
- 39.1.4. jei studentas nesumoka atitinkamos įmokos (įmokos dalies) nuo spalio 1 d. iki spalio 31 d. (atitinkamai pavasario semestre nuo kovo 1 d. iki kovo 31 d.) – išieškoma 2/5 metinės studijų kainos ;
- 39.1.5. jei studentas nesumoka atitinkamos įmokos (įmokos dalies) po lapkričio 1 d. (atitinkamai pavasario semestre po balandžio 1 d.) išieškoma suma lygi visai semestro studijų kainai;

- 39.2. jei studentas (laisvasis klausytojas) turėjo mokėti sumažintą įmoką už studijas, skola apskaičiuojama atsižvelgiant į tokį sumažintą mokesčio dydį;
40. Įmokų (įmokų dalies) išieškojimas vykdomas laikantis šių procedūrų:
- 40.1. skolininkui elektroniniu paštu (per Informacinę sistemą) siunčiamas pranešimas (įspėjimas) su reikalavimu padengti skolą, pašalintam asmeniui – siunčiama registruotu laišku pagal jo gyvenamąją vietą. Pranešime nurodomas tikslus skolos dydis ir sumokėjimo terminas, kuris neturi būti trumpesnis nei 30 kalendorinių dienų nuo pranešimo išsiuntimo dienos;
- 40.2. atsižvelgiant į nustatytą skolos dydį už kiekvieną nuo mokėjimo termino pabaigos uždelstą dieną skaičiuojami delspinigiai, lygūs 0,02 % nesumokėtos sumos;
- 40.3. per nustatytą terminą skolininkui nesumokėjus skolos ir delspinigių, gali būti priimamas sprendimas kreiptis į teismą dėl skolos išieškojimo, o studentas šalinamas iš Universiteto. Sprendimą dėl kreipimosi į teismą kiekvienu konkrečiu atveju priima Universiteto Teisės skyrius, gavęs iš Universiteto Finansų ir ekonomikos direkcijos informaciją apie pradelstas, nesumokėtas sumas, atsižvelgiant į skolos dydį, realias galimybes išieškoti skolą ir kitas aplinkybes.

VIII. Baigiamosios nuostatos

41. Ši *Tvarka* įsigalioja kitą dieną nuo jos paskelbimo VU Informaciniame biuletenyje.
42. Šioje tvarkoje nustatytų studijų kainų ar kitų su studijomis susijusių mokesčių mokėjimą administruoja akademiniai padaliniai ir Universiteto finansų ir ekonomikos direkcija.
43. Ši *Tvarka* nuolatos skelbiama viešai Universiteto internetiniame puslapyje ar kitais būdais.